

**UCHWAŁA Nr VI/24/2019**  
**Rady Miasta Dęblin**  
**z dnia 23 stycznia 2019 r.**

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.) oraz art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998 ze zm.) Rada Miasta Dęblin uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.


§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Dęblin.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

  
Maciej Krygrowski



Załącznik do uchwały nr VI/24/2019  
Rady Miasta Dęblin z dnia 23 stycznia 2019 r.

# **Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021**



---

Dęblin 2019

## Wprowadzenie

Jednym z podstawowych kierunków działania współczesnego państwa jest ochrona rodziny, zwłaszcza znajdującej się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej. Dobrze funkcjonująca rodzina jest gwarantem prawidłowego rozwoju wszystkich jej członków, zwłaszcza młodego pokolenia. To w niej, dziecko pierwszy raz doświadcza miłości, bliskości i akceptacji. Rodzina stanowi małą grupę społeczną, posiadającą swą strukturę wyznaczoną przez układ ról społecznych oraz wynikający z niego układ stosunków międzyosobowych. Członkowie tej grupy mają poczucie przynależności do siebie nawzajem, które to stanowi oparcie dla ich osobistych dążeń. Rodzina różni się od innych instytucji wychowawczych i kształtujących tym, że stanowi dla dziecka nie tylko pierwsze, ale i trwałe środowisko społeczne, którego zasadniczo nie zmienia ono do okresu dorosłości i usamodzielnienia się. Członkowie rodziny zazwyczaj mieszkają razem i tworzą jedno gospodarstwo domowe. Rodzina jest osobliwą grupą i instytucją wymagającą odrębnego traktowania nie tylko w różnego rodzaju analizach, ale także w przepisach prawnych. Rozpad rodziny, niewydolność wychowawcza, zanikanie poczucia bezpieczeństwa, narastanie konfliktów powodują wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz, angażującej siły i środki społeczne. Długoletnie przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Mając na względzie fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjającą w prawidłowym rozwoju dziecka należy zadbać o to, aby ono jak najdłużej w niej pozostało. Dlatego należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Należy podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych bez potrzeby odrywania dziecka. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i z jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości gdyż dobrze funkcjonująca rodzina jest gwarantem prawidłowego rozwoju wszystkich jej członków, zwłaszcza młodego pokolenia. To w niej, dziecko pierwszy raz doświadcza miłości, bliskości i akceptacji. Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice czy też opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz z oczekiwaniami społecznymi. Problemy występujące w rodzinie

często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Przemoc w rodzinie, uzależnienia, niezaradność i niewystarczające umiejętności opiekuńczo - wychowawcze, zdarzenia losowe wywołujące sytuacje kryzysowe i zła sytuacja materialna to główne problemy dezorganizujące życie rodzinne.

Współczesna rodzina potrzebuje więc kompleksowego wsparcia, jakie mogą nieść sprawnie działające instytucje, organizacje społeczne i podmioty prywatne, które mogą skutecznie ją wspomagać. Zintegrowane działania wielu specjalistów i osób powinny w założeniu przywrócić zdolności do wypełniania przez rodzinę funkcji opiekuńczo - wychowawczych, a odebranie dziecka rodzinie i umieszczenie go w pieczy zastępczej winno być ostatecznością w sytuacji, kiedy zawiodły wszystkie działania pomocowe.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy obowiązek zapewnienia wsparcia rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, przewidując szereg narzędzi naprawczych. Podniesienie skuteczności udzielanej pomocy ma zapewnić również zintegrowany system wsparcia.

Jednym z zadań własnych gminy określonych w art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Opracowany Program Wspierania Rodziny dla miasta Dęblin spełnia wymóg ustawy i stanowi wieloletni plan działań na rzecz wzmocnienia rodziny w podstawowych obszarach życia, realizowany przez różne podmioty działające na terenie miasta Dęblin.

Podstawy działań ujętych w ramach Programu są spójne z kierunkami działań przyjętymi w następujących aktach prawnych:

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2018r. poz. 998);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015r. poz. 1390);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 r. poz. 1508);
- Ustawa z dnia 04 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" ( Dz.U. z 2016r. poz.1860 );
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2018 r. poz. 2137);

- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście Dęblin na lata 2015-2022;
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Dęblin na lata 2018-2022.

## I. Diagnoza sytuacji społecznej

### Demografia

- Liczba osób zameldowanych na pobyt stały ( na dzień 31.12.2018) – 15.520;
- Liczba osób w wieku:
  - przedprodukcyjnym ( do 18 roku życia) – 2.450;
  - produkcyjnym ( od 18 do 65 roku życia) – 10.235;
  - poprodukcyjnym ( powyżej 65 roku życia) – 2.835;

Jednym z problemów demograficznych występujących w mieście Dęblin, podobnie jak na terenie całego kraju, jest niski przyrost naturalny. Jest to różnica pomiędzy liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów w danym okresie. Na podstawie roku 2018 przyrost naturalny w Dęblinie ma wartości ujemne, na 196 zgonów przypadło 136 urodzeń.

### Problemy Społeczne

Diagnoza lokalna dotycząca dysfunkcyjności rodzin w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczej i wychowawczej została dokonana w oparciu o dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Dęblinie wg stanu na dzień 31.12.2018r. Pomocą przyznawaną na podstawie ustawy o pomocy społecznej objętych jest 337 rodzin z czego 72 stanowią rodziny z dziećmi .Wśród nich jest 40 rodzin niepełnych.

Tabela nr 1. Struktura rodzin objętych pomocą na podstawie ustawy o pomocy społecznej przez OPS w Dęblinie

<b>RODZINY</b>	<b>LICZBA RODZIN</b>
<b>Rodziny ogółem</b>	<b>337</b>
<b>Rodziny z dziećmi (ogółem)</b>	<b>72</b>
<b>w tym:</b>	
<b>Rodziny niepełne z dziećmi</b>	<b>40</b>

Tabela nr 2. Rodziny objęte pomocą na podstawie ustawy o pomocy społecznej przez OPS w Dęblinie z podziałem na liczbę dzieci w rodzinie.

	<b>LICZBA DZIECI W RODZINIE</b>					
	<b>1 dziecko</b>	<b>2 dzieci</b>	<b>3 dzieci</b>	<b>4 dzieci</b>	<b>5 dzieci</b>	<b>6 dzieci i więcej</b>
<b>Liczba rodzin</b>	36	18	14	3	1	0

Najczęstszym powodem do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej są niskie dochody wynikające z bezrobocia a także bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Inne, ważne powody do korzystania z pomocy to: długotrwała lub ciężka choroba i niepełnosprawność. W 2018r. pomocą społeczną z niżej wymienionych przyczyn objęto łącznie 337 rodzin (585 osób).

Tabela nr 3. Najczęstsze powody przyznawania pomocy społecznej dla rodzin przez OPS w Dęblinie w roku 2018.

<b>Problem rodziny</b>	<b>Liczba rodzin</b>	<b>liczba osób w tych rodzinach</b>
<b>razem</b>	<b>337</b>	<b>585</b>
Alkoholizm	12	21
Bezdomność	4	4
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych - rodzina wielodzietna	8	47
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych - rodzina niepełna	28	84
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	29	46
Bezrobocie	125	275
Długotrwała lub ciężka choroba	147	199
Niepełnosprawność	152	238

Potrzeba ochrony macierzyństwa	2	8
Przemoc w rodzinie	6	16
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	1
Ubóstwo	191	336

Zjawisko bezrobocia bardzo poważnie dezorganizuje życie rodzinne. Brak zatrudnienia lub niechęć do pracy nabyta na przestrzeni lat, negatywnie wpływają nie tylko na ekonomiczną kondycję rodzin, ale także na ich pozamaterialną stronę życia. Powodują powstanie w rodzinie atmosfery napięcia i zagrożenia, prowadzą do lęku. Często taki stan doprowadza do alkoholizmu jednego z rodziców a nawet do rozpadu małżeństwa. Sytuację tą najgorzej odbierają dzieci, które zazwyczaj nie rozumieją, co się dzieje w rodzinie, dlatego mają ograniczony dostęp do kultury, rekreacji, oświaty a często nawet do żywności. Część dzieci z rodzin będących pod opieką Ośrodka Pomocy Społecznej objętych była pomocą w formie dożywiania w ramach rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W roku 2018 programem objęto ogółem 220 osób, w tym dla 82 dzieci i młodzieży OPS opłacał obiady w szkole, przedszkolu. Koszty programu w roku 2018 wyniosły 278.746,00 zł.

Znaczącą pomoc finansową dla rodzin stanowi rządowy program „Rodzina 500 plus”. Pomocą w tej formie w 2018r objętych było 1291 dzieci z 895 rodzin. Program ten daje realne wsparcie na każde drugie i kolejne dziecko, bez kryterium dochodowego. Rodziny o niskich dochodach otrzymują wsparcie także na pierwsze lub jedyne dziecko. W roku 2018 OPS w Dęblinie wypłacał świadczenie 500+ na pierwsze dziecko dla 608 dzieci. Świadczenie wychowawcze jest wsparciem długofalowym i daje nawet 6 000,00 zł rocznie pomocy dla dziecka. W 2018r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Dęblinie wypłacił rodzinom świadczenia z Programu Rodzina 500+ ogółem na kwotę 7.720 445,73 zł. Również świadczenia rodzinne stanowią pomoc dla rodzin z dziećmi, o niskich dochodach. OPS Dęblin w 2018r. przyznał zasiłki rodzinne wraz z dodatkami dla 770 rodzin.

Dodatkową formę pomocy dla rodzin z dziećmi stanowią również świadczenia w ramach Programu Dobry Start, świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dęblinie oraz wsparcie w postaci „Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny”, upoważniającej każdego członka rodziny wielodzietnej do szeregu zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Posiadacze karty mają możliwość korzystania z katalogu ofert handlowych, kulturalnych i rekreacyjnych.



Zauważyć należy, że niemożność lub niechęć znalezienia zatrudnienia bezpośrednio wiąże się z niskim wykształceniem, nieadekwatnym do lokalnego rynku pracy. Ma to ścisły związek z atmosferą kulturalną w rodzinie, ma też duży wpływ na rozwój umysłowy i intelektualny dziecka. Rodzice nie przywiązują uwagi do potrzeb dziecka, szczególnie kulturalnych, nie motywują dzieci do zdobywania wiedzy, często nie zabezpieczają im podstawowych warunków do rozwoju intelektualnego jak np.: książki, przybory szkolne, miejsce do odrabiania lekcji. Konsekwencją tego jest zanik związków emocjonalnych, brak zaufania, nie stosowanie się do norm moralnych a w efekcie głębokie zaniedbanie, które jest formą przemocy. Nie wywiązywanie się z funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez rodziców wymaga głębszej ingerencji w sytuację rodziny. Często gdy nie wystarcza praca socjalna dochodzi do poinformowania o zaniedbaniach Wydziału Rodzinnego i Nieletnich przy Sądzie Rejonowym.

W sytuacjach, w których rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta została ograniczona, sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem pieczy zastępczej i umieszczeniu dziecka poza rodziną biologiczną. Na dzień 31.12.2018r. 24 dzieci z terenu miasta Dęblin przebywało w pieczy zastępczej. Do zadań gminy w myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy ponoszenie częściowych wydatków związanych z pobytem dziecka w wyżej wskazanych formach pieczy zastępczej. W roku 2018 na ten cel wydatkowano 218.960,17.zł. Zgodnie z założeniami ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Dęblinie zatrudniony jest asystent rodziny. Aktualnie funkcję tę pełni 1 osoba z wykształceniem pedagogicznym i doświadczeniem w pracy z dziećmi i rodziną. Wspieraniem asystenta rodziny w ciągu roku 2018 objętych było w sumie 18 rodzin, w tym 15 rodzin z dziećmi. Rola asystenta rodziny zaczyna się już na etapie profilaktyki i polega na aktywnym wspieraniu rodziny przeżywającej problemy w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Zadaniem asystenta rodziny jest kompleksowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Celem pracy asystentów jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci, jak również powrót dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej pod opiekę biologicznych rodziców.

## **Edukacja**

Bardzo ważnym instrumentem polityki edukacyjnej i integracyjnej oraz wyrównywania szans rozwojowych jest edukacja przedszkolna. Do zadań przedszkola należy wszechstronne wychowanie dzieci, opieka nad ich zdrowiem i bezpieczeństwem, współpraca z rodziną, ze szkołą i środowiskiem. Podkreślona jest także potrzeba pobudzenia (stymulowania) rozwoju dzieci oraz wyrównywania (kompensowania) odchyleń w tym rozwoju. Działalność wychowawcza przedszkola polega nie tylko na kierowaniu rozwojem dziecka i pobudzaniu tego procesu, ale także wymaga pracy wyrównawczej, usuwania lub łagodzenia stwierdzonych u dzieci zaburzeń. Chcąc, zatem ukazać główne i najbardziej istotne funkcje przedszkola, należy przyjąć, że spełnia ono przede wszystkim zadania opiekuńcze, wychowawcze, wyrównawcze i społeczne.

Z istoty wychowania przedszkolnego wynika, że jego funkcje: opiekuńcza, wychowawcza, wyrównawcza i społeczna są ze sobą ściśle powiązane, jedna warunkuje drugą i wszystkie razem składają się na efekty działalności przedszkola.

Przedszkole nazywa się często placówką opiekuńczo-wychowawczą, ponieważ do jego zadań należy opieka nad dziećmi w zastępstwie rodziny, zaspakajanie ich codziennych potrzeb, czuwanie nad zdrowiem. Przedszkole ponosi także odpowiedzialność prawną za bezpieczeństwo fizyczne dzieci. Dla dzieci których rozwój przebiega nieharmonijnie lub z opóźnieniem, wychowanie przedszkolne jest szansą na wczesne wspieranie rozwoju w sferze poznawczej, funkcjonalnej i społecznej. Wychowanie przedszkolne na terenie miasta Dęblin jest realizowane w 3 przedszkolach publicznych, do których uczęszczają dzieci w wieku 3 - 6 lat i 4 oddziałach przedszkolnych.

Tabela nr 4. Dzieci uczęszczające do przedszkoli na terenie miasta Dęblin

<b>PLACÓWKA WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO</b>	<b>LICZBA DZIECI W ROKU SZKOLNYM 2018/2019</b>
<b>Przedszkola publiczne/przyszkolne oddziały przedszkolne</b>	<b>499</b>

Kolejnym środowiskiem społecznym po rodzinie i grupach rówieśniczych jest dla dzieci i młodzieży szkoła, która pozwala im zdobywać ciągle nowy i bogatszy zasób wiedzy, rozwija i pogłębia przekonania i postawy w sferze społecznej, moralnej, ideowej i religijnej. Szkoła pełni trzy podstawowe funkcje:

- dydaktyczną – przekazywanie wiedzy z różnych dziedzin,
- wychowawczą – kształtowanie postaw społeczno- moralnych i ideowych,
- opiekuńczą – zaspokajanie potrzeb niezbędnych dla prawidłowego rozwoju fizycznego i psychicznego uczniów.

Edukacja szkolna w mieście Dęblin realizowana jest w 4 szkołach podstawowych z klasami gimnazjalnymi. Na terenie miasta znajduje się również Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy, w skład którego wchodzi szkoła podstawowa z klasami gimnazjalnymi dla dzieci i młodzieży z orzeczoną niepełnosprawnością. Powyższa placówka posiada także zespoły rewalidacyjno-wychowawcze dla dzieci z opinią o głębokim upośledzeniu umysłowym.

Tabela nr 5. Uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych w mieście Dęblin.

<b>SZKOŁA</b>	<b>LICZBA DZIECI W ROKU SZKOLNYM 2018/2019</b>
Szkoły Podstawowe z klasami gimnazjalnymi	1284
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy szkoła podstawowa z klasami gimnazjalnymi	59

Podstawową formę wsparcia w kryzysach szkolnych, rówieśniczych i osobistych dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych stanowią Placówki Wsparcia Dziennego tj. świetlice środowiskowe. Placówki te mają pomagać w szczególności rodzinom, napotykałym trudności w wypełnianiu obowiązków wychowawczych. Świadczą one pomoc adekwatną do potrzeb dzieci i mimo skromnych warunków prawidłowo realizują swoje zadania: ich praca pozytywnie wpływa na rozwój osobowości dzieci, ich postępy w nauce oraz kształtowanie relacji społecznych, opartych na wzajemnej pomocy, współpracy i solidarności. Dzieci otoczone opieką wychowawców mają zapewnione warunki do nauki, zabawy oraz twórczego spędzania czasu wolnego.

Uczestnikami zajęć w świetlicach środowiskowych w większości są dzieci z rodzin objętych pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej w Dęblinie.

Na terenie miasta Dęblin funkcjonuje 5 placówek tego typu, 3 z nich prowadzone są przez miasto, a 2 przez Polski Czerwony Krzyż. W 2018 roku w/w placówki obejmowały opieką 153 dzieci.

## **II. Adresaci Programu**

Adresatami Gminnego Programu Wspierania Rodziny są rodziny zamieszkałe na terenie miasta Dęblina, w tym w szczególności Program skierowany jest do:

- rodzin z dziećmi , które cechuje bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i niezaradność życiowa;
- rodzin z dziećmi żyjących w niedostatku materialnym, w tym bezrobotnych;
- rodzin z dziećmi dotkniętych uzależnieniami i przemocą;
- rodzin z dziećmi zagrożonymi niedostosowaniem społecznym;
- rodzin dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Wszystkie dzieci i rodziny objęte pomocą wymagają ochrony ich praw i wolności oraz wsparcia dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcjonalność rodziny jest spowodowana w głównej mierze ubóstwem, bezrobociem, uzależnieniami, niepełnosprawnością lub długotrwałymi chorobami, co przyczynia się do powstawania znacznych strat rozwojowych u dzieci żyjących w tych rodzinach. Program kierowany jest więc nie tylko do rodzin długotrwałe korzystających z pomocy społecznej, ale również tych, które dopiero wchodzi do systemu pomocy społecznej. Ma to na celu uniknięcie w przyszłości konieczności umieszczania dzieci w pieczy zastępczej. Należy nadmienić, że powodzenie realizacji Programu w dużym stopniu uzależnione będzie od współpracy wszystkich służb działających na rzecz dziecka i rodziny. Od zintegrowania działań zależeć bowiem będzie zminimalizowanie zagrożenia umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej. Współdziałanie wszystkich instytucji, a przede wszystkim chęć zmiany w rodzinach dysfunkcyjnych, może zapewnić dzieciom pozostanie w rodzinach naturalnych, w których dzieci powinny mieć prawo rozwijać się i wychowywać.

Zauważyć należy, że rodzina wypełniając swoją funkcję wychowawczą, wpływa na jakość młodego pokolenia, jego prawidłowy rozwój emocjonalny i intelektualny, natomiast niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka tak biologicznych, jak i psychicznych. W efekcie może prowadzić do zaburzeń w funkcjonowaniu, niepowodzeń szkolnych a nawet do wykluczenia społecznego.

Rodzina jako naturalne środowisko rozwoju dziecka, przeżywając trudności w opiece i wychowaniu dzieci, wymaga szczególnego wsparcia dla dobra nie tylko dzieci ale też wszystkich jej członków. Przywrócenie i wzmacnianie prawidłowego funkcjonowania rodzin w mieście Dęblin jest więc największym zyskiem dla społeczności lokalnej w każdej sferze życia.

### **III. Realizatorzy Programu**

Założenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 w mieście Dęblin powinny realizować podmioty, które w ramach swoich kompetencji posiadają obowiązek wspierania rodzin, głównie przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz podmioty lub osoby specjalizujące się w pracy z dzieckiem i rodziną.

Przy realizacji Programu działać na rzecz rodziny powinny n/w instytucje:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Dęblinie;
- Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Dęblinie;
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dęblinie;
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Dęblinie;
- Placówki Oświatowo – Wychowawcze;
- Świetlice środowiskowe i osiedlowe;
- Miejska Biblioteka Publiczna;
- Miejski Dom Kultury;
- Kuratorzy Sądowi – zawodowi i społeczni;
- Policja;
- Jednostki Wojska Polskiego;
- Publiczne i Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej funkcjonujące na terenie miasta;
- Warsztaty Terapii Zajęciowej;
- Klub Garnizonowy w Dęblinie;
- Zakłady pracy;
- Organizacje pożytku publicznego i stowarzyszenia;
- Kluby sportowe;

- Zarządy Osiedlowe;
- Kościoły katolickie oraz inne Kościoły i związki wyznaniowe;
- Poradnie Uzależnień.

#### IV. Cele Programu

**Cel główny: Wzmocnienie rodziny w prawidłowym funkcjonowaniu.**

*Cele szczegółowe:*

1. *Zwiększenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny.*
2. *Zwiększenie bezpieczeństwa i zapewnienie pomocy rodzinom dotkniętym problemami społecznymi.*
3. *Wypracowanie zdrowego stylu życia.*

##### 1. Zwiększenie umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziny.

**Działania:**

###### a) **Upowszechnianie korzystania z pomocy specjalistycznej**

- konsultacje pedagogiczne dla rodziców i dzieci,
- konsultacje i wsparcie psychologiczne dla rodziców i dzieci,
- poradnictwo prawne i obywatelskie,
- praca socjalna,
- wsparcie asystenta,

###### 2. Zwiększenie bezpieczeństwa i zapewnienie pomocy rodzinom dotkniętym problemami społecznymi.

**Działania:**

###### a) **Inspirowanie i wspieranie społecznej aktywności oraz promowanie inicjatyw lokalnych**

- tworzenie grup wsparcia i grup samopomocowych,
- angażowanie do działań wolontariuszy,
- prowadzenie akcji społecznych,
- organizowanie wsparcia środowiskowego,
- aktywizowanie społeczności lokalnej

###### b) **Wspieranie rodzin w sytuacjach kryzysowych**

- praca socjalna,
- wsparcie asystenta rodziny,
- rozmowy i spotkania,
- wsparcie kuratorów zawodowych i społecznych
- tworzenie grup wsparcia i grup samopomocowych,
- szkolenia i kursy podnoszące umiejętności rozwiązywania i łagodzenia konfliktów,
- działania zaradcze podejmowane przez służby społeczne

- c) **Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie**
  - wsparcie psychologiczne i prawne,
  - tworzenie grup wsparcia i grup samopomocowych,
  - realizacja projektów,
  - działania Zespołu Interdyscyplinarnego,
  - realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Dęblin
  
- d) **Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu**
  - realizacja projektów i programów,
  - organizowanie społeczności lokalnej jako forma pracy środowiskowej,
  - aktywizacja społeczno – zawodowa,
  - poradnictwo prawne i obywatelskie
  - pomoc socjalna,
  - realizacja karty Dużej Rodziny
  - realizacja zadań zleconych, wspierających funkcjonowanie rodzin
  
- e) **Wspieranie grup szczególnego ryzyka**
  - realizacja programów w placówkach wsparcia dziennego dla dzieci,
  - wsparcie asystenta rodziny,
  - świadczenie pracy socjalnej,
  - udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej,
  - wsparcie pedagogiczne, psychologiczne, prawne,
  - działania na rzecz rodzin i dzieci w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Dęblin.
  
- f) **Umożliwianie i wspieranie ustawicznego doskonalenia umiejętności zawodowych specjalistów zajmujących się pomocą rodzinie:**
  - szkolenie kadry pomocy społecznej i instytucji działających na rzecz rodziny

### 3. **Wypromowanie zdrowego stylu życia.**

#### **Działania:**

- a) **Prowadzenie działań edukacyjnych**
  - realizacja programów prozdrowotnych i przeciwdziałających uzależnieniom,
  - organizowanie spotkań edukacyjnych i prozdrowotnych,
  - realizacja rządowego programu „Za Życiem”,
  - motywowanie do badań profilaktycznych.
  
- b) **Upowszechnianie sportu i rekreacji**
  - zachęcanie do udziału w imprezach sportowych,
  - organizowanie zajęć sportowych z wykorzystaniem obiektów sportowych miasta,
  
- c) **Animowanie życia kulturalnego**
  - promowanie imprez kulturalnych odbywających się w mieście,
  - motywowanie i zachęcanie do uczestnictwa w cyklicznych imprezach kulturalnych, udział dzieci przedszkolnych i młodzieży szkolnej w projektach z zakresu edukacji regionalnej, czytelniczej, kulturalnej i ekologicznej integracyjnych, rekreacyjnych,

## **V. Źródła finansowania**

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 - 2021 w mieście Dęblin są środki finansowe poszczególnych podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań określonych w ustawach:

- z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej,
- z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- środki budżetu Miasta Dęblin w ramach dochodów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych dla zadań realizowanych przez Placówki Wsparcia Dziennego,
- środki pozyskane na zadania związane z realizacją programu w formie dotacji celowych z budżetu państwa, dotacji na realizację rządowych programów.

## **VI. Monitoring i ewaluacja**

Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań, głównie w oparciu o analizę osiągniętych wskaźników realizacji działań. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych. Realizacja Programu opiera się na stałej współpracy pomiędzy instytucjami, organizacjami, stowarzyszeniami.

Monitorowanie i ewaluacja odbywać się będą poprzez przedkładanie przez Burmistrza Dęblina w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Miasta Dęblin rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 - 2021 jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Dęblinie.